

ไปถึงดวงดาวแล้ว”

ท่ามกลางเหตุการณ์อันน่าย็นดี ทุ
ถือโอกาสนั้นชวนอาจารย์รัศมีไปเที่ยวที่บ้าน
“เขาบอกว่า จะขึ้นบ้านใหม่ แล้ว
น้องชายคนที่สองเรียนจบชีววิทยา ได้ทุน
ไปเรียนไต้หวัน ๒ ปี น้องสาวคนที่สาม
กำลังจบแพทย์ปีสุดท้าย ส่วนน้องคนเล็ก
เรียนเภสัชในมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดของ
เวียดนาม

...เราเห็นว่าในช่วงเวลาที่ดี ู๊จ๊ก
กันมานานแล้ว ก็ตัดสินใจไปบ้านเขา
ทั้งๆที่ไม่รู้ว่างานขึ้นบ้านใหม่ของเขาจะเป็น
อย่างไร เพราะเราเคยเห็นแต่รูปแบบงานตาม
บ้านชนบทไทยเท่านั้น

...การเดินทางเป็นอีกเรื่องหนึ่งที
อยากเล่า ตอนไปเราลงเครื่องบิน แล้ว
ต่อรถบัส คนก็ถือว่ามีมาก เก้าอี้สองตัว
นั่งกันห้าคน แต่รถเขบริการแบบนี้ เรา
ก็ต้องนั่งมา

...ต่อจากนั้น คุณพ่อของทุก็นำวั
เทียมเกวียนมารับ เราขึ้นไปนั่งก็สนุกดี
มองเห็นวิวสองข้างทาง วิวเป็นภูเขากับแม่
น้ำไปตลอดทาง ก็ได้ความรู้สึกไปอีกแบบ

...พอเกวียนแล่นมาถึงบ้านของทุ
ทุกคนช่วยกันทำงาน ลงไปถางหญ้า ทำ
งานหนักๆ ชัดกับลักษณะของพวกเขาที่ดู
ผิวพรรณผายนออก หน้าขาวเหมือนตุ๊กตา
พอร์ชเลน ตัวผอมๆ แต่สู้งานหมด

...ส่วนเราทำอะไรไม่ได้ เขาเลย
บอกให้เราไปเข้าที่พัก เตรียมฟูกที่นอนไว้
ในห้องพิเศษซึ่งเป็นทีโล่งๆ ไม่มีบานประตู
ไม่มีสมบัตินอะไร ส่วนห้องน้ำก็เดินไปเข้า
ที่ทุ่ง ถ้าเราอยากจะขับถ่าย

...ความเป็นอยู่ของเขา ทำให้เรา
เห็นความใสซื่อ มีความภาคภูมิใจในตัวเอง
มาก ถ้าเป็นเด็กไทยจะรู้สึกที่บ้านเราจน
ไม่อยากจะให้คนอื่นไปเห็นว่าเราเป็นอย่างไร
จนเราต้องสอนว่า ความจนไม่ใช่สิ่งน่าอาย
ซึ่งครอบครัวของทุกลับรู้สึก Proudly to
present มาก ไม่รู้สึกว่าจะปิดบังใคร

...แล้วอาหารการกินของเขาก็เรียบ
ง่าย ทำได้จากสวน มือแรกเขาทำผักบุง
ลวก กล้วยดิบหั่นจิ้มกับถั่วคั่ว ใส่ซอส

ส่วนทุก็ได้อาหารน้ำลวกผักบุง แล้วปรุง
รสอีกนิดหน่อย

...เราเห็นอาหารแบบนี้ โอ้--ลด
ความอ้วนแน่นอน และทำให้เราเข้าใจอะไร
มากขึ้นด้วยว่า เวียดนามรบชนะอเมริกัน
พวกเขาผ่านความยากลำบากมาได้ยังไง
แต่ก็มีชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข พี่น้อง
นั่งล้อมวงกินข้าวหัวเราะกัน ฟอกอดลูก
หอมแก้มกันมีความสุข ส่วนอาหารกิน
ในทวีปดงหมดแล้ว เราเห็นแล้วว่า เป็น
ชีวิตที่ Simple มาก”

เมื่ออาหารมื้อนั้นสิ้นสุดลง ก็เป็น
ช่วงของการพูดคุยร่วมกัน

“เราฟังประวัติครอบครัวแล้วก็พบว่า
โบรท์ทั้งหมด พี่น้องสี่คน พูดอังกฤษ
ดีหมด ส่วนหนึ่งมาจากพ่อแม่ของเขาจบ
ไฮสกูล

...แล้วเราเห็นแม่ของทุเอนหลังอ่าน
หนังสือทุกวัน หลังทำงานเสร็จช่วงบ่าย
มีทั้งหนังสือพิมพ์ หนังสือสร้างชาติเวียดนาม
นาม แล้วยังชอบอ่านวรรณคดี โดยเขา
บอกว่า การอ่านทำให้เรารู้จักโลกข้างนอก
กว้างขึ้น เราอาจจะไม่ได้ไปไหน ก็รู้มา
จากหนังสือ

...ลูกๆจึงถูกปลูกฝังการอ่านและ
ขยันเรียนกันมาก นั่งรถ ๘ ชั่วโมงเพื่อ
ไปเรียนในสถาบันที่อยู่ทางภาคกลางของ
ฮานอย เพื่อให้มีชีวิตที่ดี

...พอทุได้รับความช่วยเหลือจากเรา
กระทั่งตัวเองเรียนจบแล้ว ก็ส่งน้องคนที่
สอง แล้วน้องๆคนต่อมาเป็นทอดๆ

...น้องสาวสุดท้ายก็เล่าว่า อยาก
เรียนภาษาอังกฤษ แต่ไม่มีเงิน

...เราถามว่า ต้องเสียค่าเรียนเท่า
ไหร่ เด็กคนนี้บอกว่า ๗๐ ดอลลาร์
เรียนวันละ ๒ ชั่วโมง ซึ่งเราก็สงสัยถาม
เขาไปอีกว่า หนูเรียนภาษาอังกฤษมากนะ จะ
เอาเวลาที่ไหนไปเรียนอีกได้เล่า

...เขาบอกว่าถ้ามีเงิน เวลาหาได้
เสมอ เราเลยบอกว่า ฉันทให้ทุนเรียนแก่
เธอ อยากช่วยโดยที่เขาไม่เคยขอ แต่
เราเห็นในความกระตือรือร้นที่เด็กคนนี้
อยากจะเรียน ซึ่งเขาฟังแล้วก็ตั้งใจมาก

เพราะชีวิตเขาขาดทุกอย่าง แต่มีความใฝ่
ฝันและใฝ่ดี เราเชื่อว่าในอนาคต เด็กคน
นี้จะผ่านอุปสรรคได้ดี”

การเดินทางไปเยี่ยมเพื่อนต่างวัย
นำพาให้เธอมีรอยยิ้มแล้ว ก็ยังมีอีกเรื่อง
หนึ่งที่น่าจดจำ

“ขากลับจากเวียดนาม สำหรับเรา
เป็นอะไรที่โศกนาฏกรรมมาก เพราะรถ
เที่ยววันนั้น เป็นรถเข้าเมืองเที่ยวสุดท้าย

...ระหว่างทางบีบอวยคอบพูดโทร
ศัพท์ รับสายคนที่โทรเข้ามา ให้ไปรับผู้
โดยสารตลอดทาง คนก็ขึ้นๆมาเรื่อยๆ
ที่ว่างแทบไม่มีเหลือ

...ใจเราก็คิดว่ามันคงจบสิ้นกันซะที
กระทั่งมีสองแม่ลูกขึ้นรถอีก สุดท้ายก็ต้อง
ไปนั่งบนหลังใส่ของ อันตรายมาก

...แล้วระหว่างทาง ฝนก็ตก แอร์
ไม่มี หน้าต่างปิดหมดทุกบาน ฉันทจะ
Survive จากที่นี่ได้อย่างไร

...สักพัก ก็มีผู้ชายขึ้นมาจากรถอีก
เราอุทาน--พระเจ้าช่วย ซึ่งเด็กคนที่นั่ง
ข้างๆเห็นเรา ก็หันมาคุย บอกว่าเขาเรียน
อะไรเป็นนักเรียนแพทย์ปีสอง เขาบอกว่า

'I am tired. I am headache'

...เราหันไปพูดบ้างว่า เราสิคนไทย
ไม่เคยเจออะไรอย่างนี้มาก่อน (หัวเราะ)
คือนั่งๆไปแล้วเรารู้ว่า นี่คือเซอร์วิสของ
บ้านเขา ไม่รับคนถึงที่ เพื่อให้ได้ลูกค้า
มากกว่าคู่แข่ง

...บรรยายการรอบๆมันจ๊อกแจ๊ก
บัสบอยพูดโทรศัพท์ตลอดเวลา คนนั่ง
ข้างๆก็คุยกันอีก แต่เราแทบประคองชีวิต
ไม่ไหว(หัวเราะ)

...เลยหันไปบอกว่า เหลือระยะ
ทางเท่าไร เดี่ยวฉันทนั่งแท็กซี่ต่อไปเอง

...ทุบอกว่า ค่าแท็กซี่แพงมากนะ
ทุกคนก็ต้องรับสภาพแบบนี้ เราเลยอดทน
จนถึงปลายทาง”

หลังจากกลับมา อาจารย์รัศมีนึก
ย้อนไปถึงวันเหล่านั้น แม้ตัวเองต้องรับ
มือกับสถานที่ไม่คุ้นเคย แต่ความสุขของ
การออกไปช่วยเหลือผู้อื่นนั้น

ได้ทำให้เธอลืมความเมื่อยล้า

ลิริวรร
งานใน
หน้าที่
แก่สำ
จำกัด
ศรีจันท
กุศลที่
ซึ่งงานช
สิ้นเชื่อ
เหมือน
ไปเป็น
มาราว
ฟังตล
ถามว่า
มีแต่เสี
ในสิ่งที่
คือเจอ
ทุ่มเทนี้
ตัวไป
ช่วยเหลือ
กว่าจะ